

ХРИСТО БОТЕВ ПРАЗНУВАНЕТО НА КИРИЛ И МЕТОДИЙ

Част 0 от „Вестник „Знаме““

chitanka.info

Букурещ, 8 майя

В историята на сичките почти европейски народи се срещат такива личности, на които дейността е имала общочовечески характер и затова по своето всемирно значение заслужава почит и уважение от страната на всеки един човек, който не е дотолкова безсовестен, за да каже: „Аз изпълних вече длъжността си към отечеството, което ме е родило, и не дължа вече нищо на човечеството, което ми е дало средства да живея.“ И в историята на нашият потъпкан и поробен днес народ се срещат страници, в които българският гений е записал такива важни и знаменити събития, които ни дават право да се гордеем, че и ние сме внесли някога си нещо в историята на общочовеческият напредок, и които, разбира се, трябва да възбуждат почит и уважение не само в душата на нашето младо поколение, но на всеки честен, искрен и признателен славянин.

Едно от тие събития, без съмнение, е кръщението на българският народ, т.е. приеманието на онова хуманно човеческо учение, което, от една страна, ако и да пренесе заедно със себе си из Византия заразата на нашето политическо падение, но, от друга страна, турна начало на оная знаменитата в старо време славянска култура, за която възпоменанията днес сближават и въодушевяват с взаимни симпатии почти сичките славянски племена. Днес почти сичкият славянски мир празнува денят 11 майя и днес всеки славянин въздава чест и хвала на двамата наши солунски братия Кирила и Методия. Тие са гениите, които са записали знаменитото събитие в нашата бурна история, и тие са представителите пред богът на славянският братски, равноправен и свободен съюз. Като българи и проповедници на свободата, на братството и на сближението между славяните, наша длъжност е да видиме какво значение има и трябва да има за назе денят, в който ние празнуваме паметта на нашите равноапостолни братя. За нас не е важно дотолкова тяхното значение в историята на християнството и на православната възточна черкова, затова ние оставяме в мир и покой епохата на тяхната дейност и обръщаме се към съвременното значение на празникът 11 майя.

В продължението на страшните и нечуените исторически страдания на нашият народ паметта на Кирила и Методия се избърса из минеите на фанариотската черкова и достигна до такова забвение,

до каквото беше достигнало и съществуването на българският народ. Няма повече от 20 години, откакто тая памет се поднови изново чрез борбата, която пламна между българският и гръцкият елемент и която направи 11 майя празник за победата над православно-разбойническият разврат, празник за освобождението ни от фанариотските дългополи тирани и празник за нашето историческо възрождение. Така 11 майя стана празник народен, празник, който ни напомня нашето преминало и настояще, и празник, който трябва да ни въодушевява с идеята за пълно духовно и политическо освобождение.

Но как празнуваме ние тоя знаменит и свещен за нас празник? Ето стават вече толкова години, откакто ние сме смъкнали от шиите си фанариотският ярем и откакто живееме самостоятелно в черковно отношение, а събираме се да празнуваме паметта на това освобождение само затова, за да се понапием, понаядем и повеселим и за да покажем, че от 365 дена в годината ние само тоя ден посвещаваме на народът си и само в тоя ден биваме патриоти. Да! Патриоти сме ние, дордето сме пиени, народни сме, дордето робът има още с какво да ни храни! У нас на тоя празник патриотите четат слова и речи, разказват за заслугите и деятелността на светите мъже, предъвкват и кълчевят историческите и съвременните истини, играят народни игри, пеят „народни“ песни, пият, ядат и се веселят; а в това също време пред тежките и безчовечните страдания на народът дигат тостове за здравието на тирана, за дългоденствието на робството и за щастието на глупците. На тоя свещен и тържествен за нас празник вие ще да чуете, че патриотите реват: „Да живее робът! Да живее нашият милостив тиранин! Да живеят нашите калимавки! Да живеят пиевиците на народът! Да живее нашата всеобща подлост!“ Какъв срам и присмех за паметта на оние, които така пламенно и искрено са обичали човечеството и които така енергически и самоотвержено са работили за ползата и за свободата на своят народ! „Но да живее всеобщата славянска глупост!“ — ще да извикаме ние и ще да се обърнеме към нашата емиграция.

И тука, както в поробеното отечество на Кирила и Методия, народният празник е тържество само на пиянството и на виковете, и тука, както в нещастна България, свободните робове празнуват 11 майя само затова, за да покажат особеностите на своята славянска натура. Служба в черковата, слова и речи пред чужденците, музика и пиянство

на банкетите, тостове за свободата на България и най-после сън, като настане вторият или третият час на нощта. На другият ден българското „аз“ не съществува: пресипналите патриоти се хвалят един пред други, че ги боли глава, че яли повече, отколкото заплатили, и че останали твърде доволни от „разпалените“ тостове на патриотическото вино. Иди после това при изтрезнелият патриотин, който вчера е бил готов да се бори с Голиата и да даде даже и джигерът си за пилав на революцията, и помоли му се да изпълни барем едно от вчерашните свои тържествени обещания, и ти ще да видиш, че политическият Лесепс ще да ти каже, че си луд или че не си още изтрезнял. Видите ли кои сме ние?

Тъй е изминала нашата емиграция своят десетгодишен живот във Влашко; тъй ние от година на година на секи 11 майя освобождаваме своето нещастно отечество. Гладните и голите седят на бреговете на Дунавът и оплакват България, а ситите и затлъстелите ни учат, че по-напред човек трябва да бъде полезен на себе си, пък тогава вече на своето отечество. О, патриоти, патриоти! О, хамелеони, хамелеони! Де е българският Нарушевич, за да падне пред вас на колене и да извика: „Волы, ослы и всякий скот, хвалите господата!“

Но като казваме тие думи, ние се обръщаме към оние, които не могат да пеят песента на Сиона в чужда страна и които плачат за Ерусалимът на Кирила и Методия със следующите думи: „Братия! Не сядем мы на совете злых и нечестивых и с подлецами не пребудем, а примкнем к свободним и окружим олтар бога нашего!“ 11 майя скоро ще да бъде празник на нашата революция и на нашата свобода.

Издание:

Вестник „Знаме“, бр. 15, г. I, 09. 05. 1875 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.